

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 14. října 2024

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

MÝTY A FAKTY O KELTECH A GERMÁNECH PROVEDE NOVÝ KURZ. ZDARMA

Germány vytvořil Caesar. Keltská hudba neexistuje. Keltské jazyky vznikly v novověku a germánské až v 19. století. Překvapení? Zapojte se do online kurzu, který připravil Vladimír Salač z Archeologického ústavu AV ČR, Praha. Kurz odhalí, jak přežívají mýty, které jsou desetiletí překonané, a pomůže zvyknout si klást otázku: A odkud to všechno vlastně víme? Online kurz [Naši Keltové a Germáni je k dispozici zdarma od 15. října 2024.](#)

Germáni a zejména Keltové jsou velmi populární. Pojí se s nimi mnohé legendy. Co když ale je všechno trochu jinak?

Předně jsou obě skupiny považovány za etnika, přičemž se archeologové, historikové, lingvisté a další badatelé spoléhají při určování etnicity Keltů a Germánů na antické písemné prameny. Problém ale je, že definice etnika je mnoho a žádná není obecně platná. A kdoví, jak etnikum (jestli vůbec) chápali a vnímali antičtí autoři...

Co všechno se o Germánech a Keltech tedy ví? Jsou Češi opravdu potomci Keltů? V čem nám pomůže podívat se na Germány například jako na velryby či špenát? A proč se z učebnic a naučných knih stále dozvídáme informace, které už mnoho let neplatí?

V unikátním kurzu pro širokou veřejnost toto téma shrnuje Vladimír Salač z Archeologického ústavu AV ČR, Praha, a Katedry archeologie Západočeské univerzity v Plzni. Vysvětluje, kdo vlastně Keltové a Germáni byli, z jakých pramenů čerpáme a co si myslíme, že víme. Věnuje se také pojmům etnikum či národ a odpovídá na otázku, zda se Keltové či Germáni dají takto označovat.

Odkud jsou Keltové?

Nejen archeologové doufají, že čím je písemný pramen starší, tím lépe umožňuje poznat počátky Keltů a Germánů. Nejstarší dochovaný písemný pramen zmiňující Kelty představují zlomky tří vět Hekataia Milétského, sepsané okolo roku 500 př. Kr.

„Význam pojmu Keltové není u Hekataia zřejmý, nelze doložit, že označuje etnikum. Hekataios zmiňuje Kelty při francouzském pobřeží Středozemního moře, jeho údaje ale nijak nedokládají jejich přítomnost

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

Jaroslav Řídký
Archeologický ústav AV ČR, Praha
ridky@arup.cas.cz
+420 734 445 333

ve střední Evropě,“ popisuje nejstarší zmínku o Keltech Vladimír Salač z Archeologického ústavu AV ČR, Praha.

Za nejstarší informaci o Keltech ve střední Evropě se považuje Hérodotova zmínka, že Dunaj pramení v zemi Keltů, zaznamenaná po r. 450 př. Kr.

„Hérodotos ovšem zároveň tvrdí, že Keltové žijí za Héraklovými sloupy (Gibraltar) a sousedí s nejjápadnějším evropským lidem Kynésii. Není zřejmé, zda Hérodotos věděl, kde Dunaj pramení,“ uvádí na pravou míru další fakta Vladimír Salač. *„Hérodotova zpráva nemůže být dokladem přítomnosti Keltů ve střední Evropě v 5. stol. př. Kr.“*

Kurz si užijí odborníci i laikové

První část kurzu tvoří anketa na téma, co se lidem vybaví, když se řekne Keltové nebo Germáni. Následující dvě části se v detailu zaměří na oba pojmy – Keltové i Germáni. Poslední, čtvrtá část se věnuje pojmům etnikum či národ a zda se Keltové či Germáni dají takto označovat. A proč bychom měli psát slova keltové a germáni s malými písmeny.

„Když se setkáte s nějakým mýtem, rozeznáte ho a budete schopni s podporou argumentů schopni uvést informace na pravou míru.“

Díky kurzu budou účastníci vybaveni k mnohým debatám – ať už ve škole, v práci, v hospodě nebo na sociálních sítích.

„Když se setkáte s nějakým mýtem, rozeznáte ho a budete schopni s podporou argumentů schopni uvést informace na pravou míru. A to i přesto, když se ostatní budou odkazovat na různé články, encyklopedie nebo i odborné knihy,“ popisuje výstup kurzu Vladimír Salač.

MOOC kurz

MOOC je zkratka pro **Massive Open Online Course**, což je formát online vzdělávacích kurzů, které jsou přístupné široké veřejnosti. Jsou otevřené tisícům až desetitisícům účastníků (proto masivní), obvykle zdarma (tudíž otevřené), vždy plně online a zahrnují učební plán, studijní materiály včetně videolekcí, interaktivní úkoly, diskuze, testy a závěrečné hodnocení (kurz).

Po úspěšném absolvování kurzu mohou účastníci obdržet certifikát, který potvrzuje jejich získané znalosti a dovednosti.

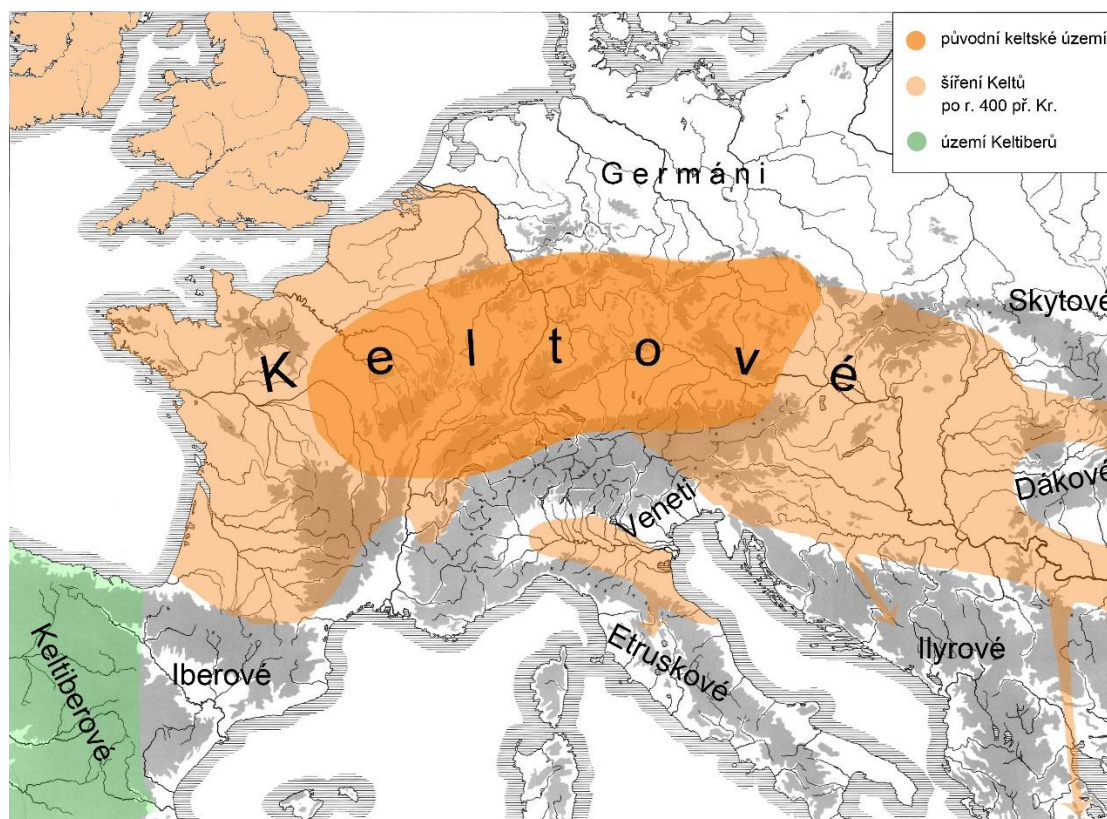
Kurz Naši Keltové a Germáni podpořily Filozofická fakulta Západočeské univerzity v Plzni a výzkumný program Anatomie evropské společnosti v rámci Strategie AV21 Akademie věd České republiky. S přípravou a realizací kurzu pomáhal tým oddělení Celoživotního a distančního vzdělávání ZČU. Kurzem a rozhovorem provází herec Daniel Možnar. Kurz [Naši Keltové a Germáni](#) je zcela zdarma.

Více informací:

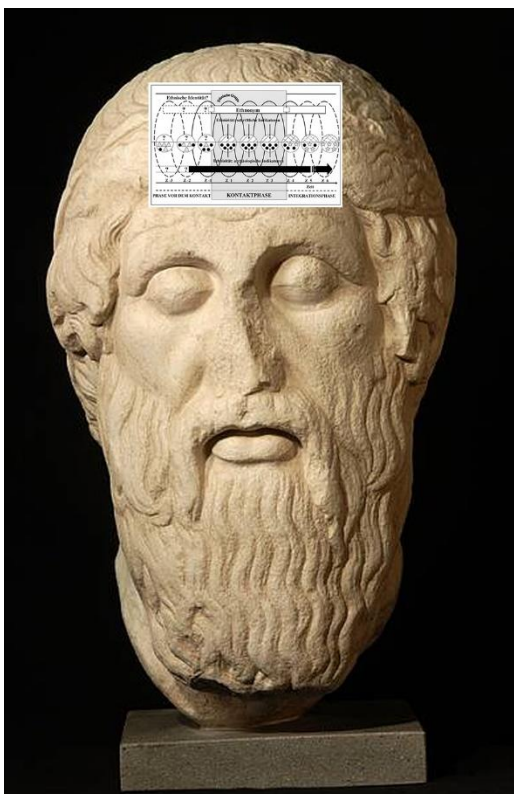
doc. PhDr. Vladimír Salač, CSc.
Archeologický ústav AV ČR, Praha
salac@arup.cas.cz
+420 606 877 218

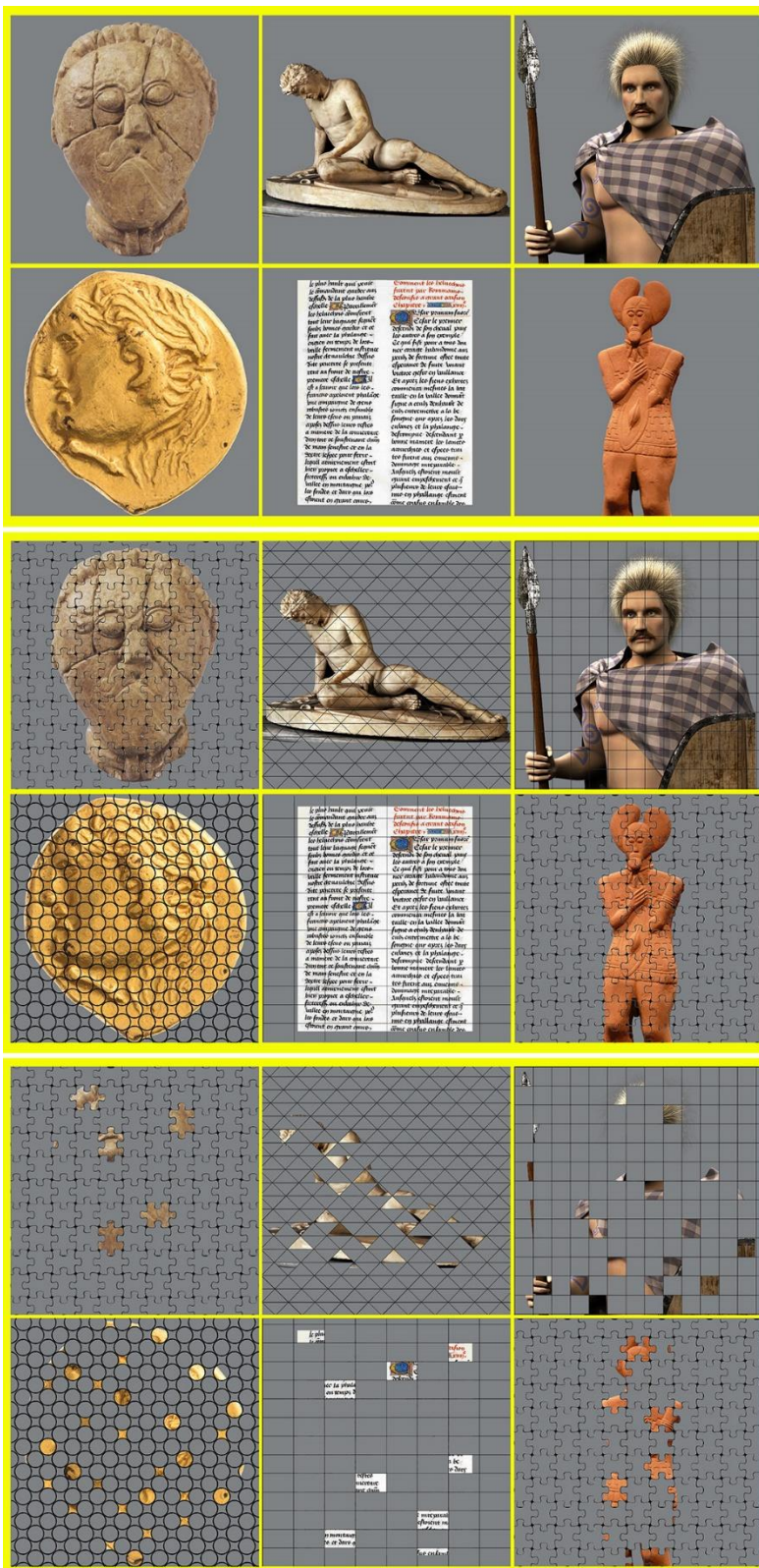
Opuková hlava muže ze Mšeckých Žehrovic u Nového Strašecí z doby laténské představuje archeologický symbol Kelta.

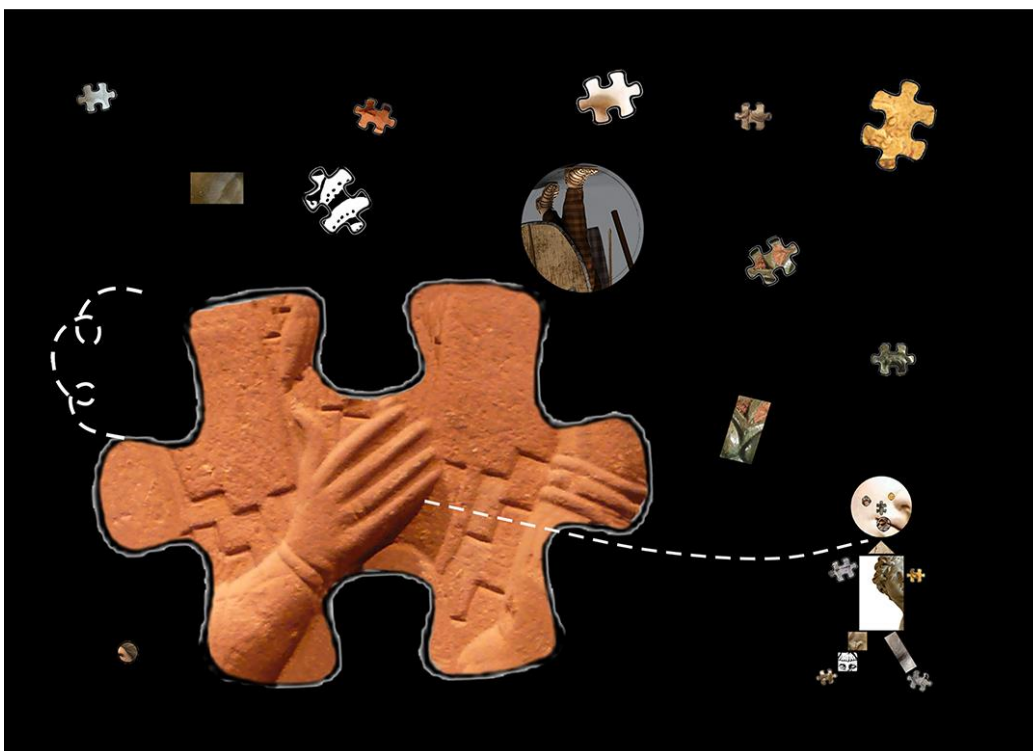
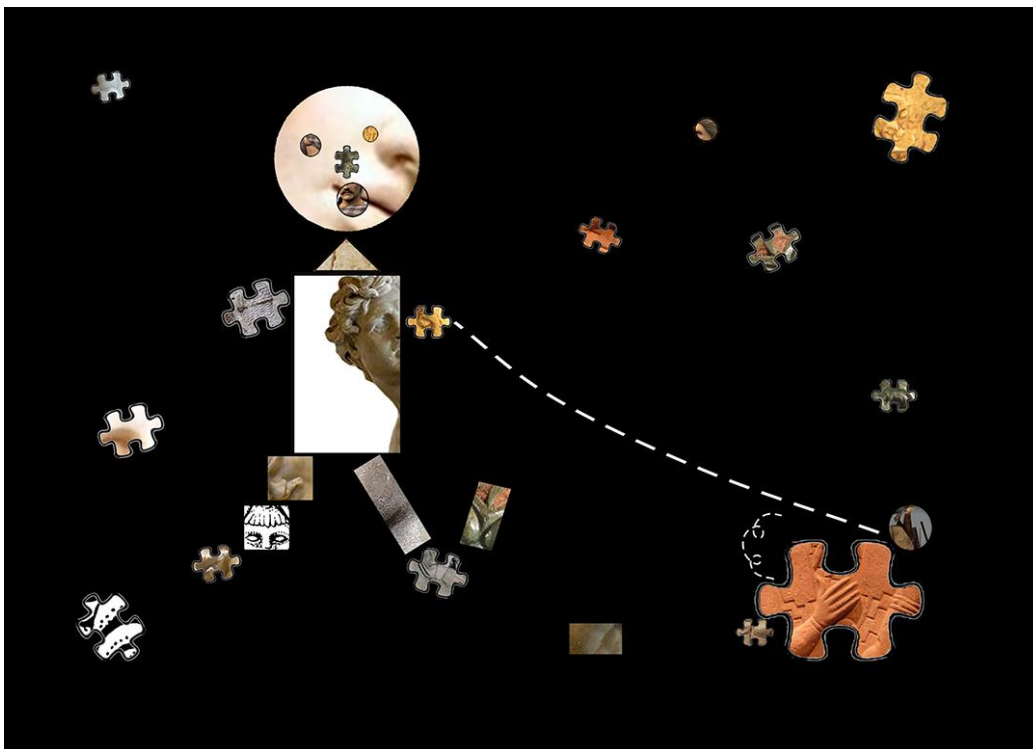
Etnická situace v Evropě v posledních pěti staletích př. Kr. dle archeologů

Antickým autorům často přisuzujeme naše dnešní uvažování (vlevo Hekataios, vpravo Titus Livius) například tím, že jejich zprávy o Keltech a Germánech etnicky interpretujeme.

Pro poznávání Keltů a Germánů jsou k dispozici různé druhy pramenů – historické, archeologické, numizmatické, antropologické, lingvistické atd. Tyto prameny poskytují různé dílčí informace, které si lze představit jako skládačky (puzzle) sestávající ovšem z různých dílků a jsou proto prakticky nepropojitelné. Všechny prameny jsou neúplné.

Badatelé různých oborů zpravidla rekonstruují z neúplných a nekompatibilních pramenů etnický obraz Keltů a Germánů. Protože samotná etnicita není přesně definována a nevíme, jak a zda vůbec ji chápali antičtí spisovatelé, nelze určit, která z rekonstrukcí lépe odpovídá někdejší skutečnosti.